

Barbora Beranová. *Transformace náhradní rodinné péče v Česku. Pohled liniiových pracovníků*. HTF UK: Praha, 2023.

1. Cíle práce, obsah, metodologie

Diplomová práce se zabývá aktuálním tématem – recepcí a aplikací zákona č. 363/2021 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Cíle teoretické i empirické části jsou jasně formulovány a jsou převážně splněny. Studentka se zaměřila na popsání stavu před změnou zákona, nejzásadnější změny (s. 9) a problematiku úředníků první linie podle teorie M. Lipskyho. V empirické části volí vhodně kvalitativní přístup a metodu sběru dat polostrukturované rozhovory, v kterých zjišťuje u účastníků výzkumu zkušenosti v oblasti náhradní rodinné péče, umísťování „nejmladších dětí do ústavní péče“ a vnitřní dilemata při výkonu činnosti (s. 9 – 10).

Teoretická část obsahuje legislativní rámec (1. kap.) a změny v náhradní rodinné péči (2. kap.). Oceňuji, že si studentka všímá vazby mezi statistickými daty a překážkami pro lepší rozvoj služeb (např. nesjednocený registr dětí). Mohla být použita i jiná literatura zohledňující typologii činností soc. pracovníků (Musil), včetně dilematického rozhodování (Allen, Congress, Barsky, Nečasová, Musil aj.) a dalších problematik „Street-level bureaucracy“ v souvislosti s dětmi (např. Koch, Piñeiro, Pasche). Lze konstatovat, že teoretická část práce tvoří ucelený rámec. Teoretická vymezení pojmů obsahují i hlavní pojmy empirické části.

Na práci oceňuji, že studentka předložila čtivý text a přehledně objasňuje metodologii práce s literaturou i daty (např. preference určitých dokumentů). Studentka mohla více reflektovat a shrnout význam např. jednotlivých článků *Úmluvy o právech dítěte* (s. 14 – 15). Citáty na některých místech spíše slouží jako doplnění informací, místo, aby byly např. shrnuty nebo reflektovány základní pojmy a jejich zdůvodnění pro relevanci práce.

Empirická část práce má přehledně popsanou a strukturovanou metodologii. Postrádám formulace výzkumných otázek (kromě hlavní výzkumné otázky jsou v kap. 3.6. uvedeny tazatelské otázky) a vyhodnocení a reflexi některých dilematických situací. Výzkum je dobře a přehledně členěn, analýza a interpretace dat odpovídá typu magisterské práce. Oceňuji zdůvodnění zařazení jednotlivých tazatelských otázek.

V závěru je jen velmi krátce shrnuta teoretická část, nicméně empirická část je shrnuta velmi přehledně a jsou zařazena doporučení pro praxi i podněty pro formování rodinné politiky (s. 62).

2. Formální úprava práce

Práce splňuje formální kritéria pro úpravu kvalifikačních prací na HTF UK.

3. Celkové hodnocení

Podněty k diskusi:

1. Proč jste se rozhodla teorii i výzkum opřít o teorii M. Lipskyho? Shrňte, jaká dilemata respondenti reflektovali.
2. Zformulujte Vaše výzkumné otázky, pro které nabízíte analyzované kategorie.
3. Proč není více řešen transgenerační přenos (s. 54) v nezprostředkovaném pěstounství vykonávaném příbuznými dítěte, když na něj respondentky ukazují na základě víceletých problematik? Do jaké míry je „řešením“ povinnost vzdělávat se i pro tyto pěstouny?

Teoretická i empirická část práce odpovídá pracím magisterského typu. Text práce je čtivý, jasně formulovaný a přináší důležitá praktická zjištění zdola. I přes některé připomínky práci doporučuji k obhajobě a navrhuji **1 – 2**.

V Praze dne 9. 9. 2023

doc. PhDr. ThDr. Noemi Bravená, Th.D., Ph.D.